

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

**The Relationship between Business Student Activity Administration
and Characteristics of Students in School under The Secondary
Education Service Area Office 10, Phetchaburi Province.**

ปณิติกฤต เลิศล้ำ^{1*}

Panitikit Lertlum^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 284 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านงานแนะแนว รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานปกครอง

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000

¹ Graduated student, Program in Educational Administration, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Muang, Phetchaburi 76000, Thailand.

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Corresponding author, e-mail): panitimaw@hotmail.com

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน รองลงมาคือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านใฝ่เรียนรู้

3. การบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากการวิจัยมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการกำหนดนโยบายการบริหารกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการส่งเสริมแนะแนวทางให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการส่งเสริมให้ครูร่วมมือในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในทุกด้านให้มีประสิทธิภาพได้

คำสำคัญ: การบริหารกิจการนักเรียน, คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study: 1) the students' activity administration in schools under the secondary education service area office 10 in Phetchaburi province, 2) the desired characteristics of students, and 3) the relationship between the students' activity administration and the characteristics of students. The samples were 284 informants consisting of administrators, and teachers in secondary schools under the education service area office 10 in Phetchaburi province. The instrument for data collecting was a 5-scale questionnaire. The data were analyzed for percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The result revealed that:

1. The students' activity administration in the area under the secondary education service area office 10 was at the highest level in the aspect of guidance, students' activities and the parents respectively.

2. The desired characteristics of students in schools under the secondary education service area office 10 was at the highest level as a whole, especially in terms of determination, sufficiency living, and learning engagement respectively.

3. The relationship between the students' activity administration and the characteristics of students in schools under the secondary education service area office 10 was in the positive direction at a moderate level with statistically significant at 0.05 level.

The findings were crucial for schools administrators in making policy to manage their

students' activity administration in accordance with the desired characteristics by promoting guidance to improve students' behaviors and teachers' cooperation of developing students in all aspects effectively.

Key words: business student activity administration, the characteristics of students

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เป้าหมายในการพัฒนาจะมุ่งพัฒนาในทุกๆ ด้านเพื่อให้ความเจริญเทียบเท่าอารยประเทศ ทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสารสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยมบางประการ อันเนื่องมาจากการยอมรับเอาอารยธรรมของตะวันตกเข้ามา มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด เมื่อสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในลักษณะของความนิยมในด้านวัตถุ มีวัฒนธรรมการบริโภคมากขึ้น มีผลกระทบต่อระดับคุณธรรม จริยธรรมให้ถดถอยลดน้อยลงเรื่อยๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงและควรมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคคลในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นพลังอันสำคัญของชาติและเป็นความหวังใหม่ในสังคม เพราะเป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างหลากหลาย มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา เป็นวัยที่ก้าวสู่ระบบการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคมได้อย่างมีศักยภาพที่สมควรได้รับการพัฒนาให้เป็นพลังของชาติที่ต้องสืบทอดและดำเนินกิจกรรมทางสังคมต่อจากคนรุ่นก่อนต่อไป เป้าหมายของพัฒนาสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ว่า เป้าหมายเชิงคุณภาพ ต้องการให้คนไทยทุกคนได้รับการ

พัฒนาให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข การพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ โดยมุ่งให้เกิดการเสริมสร้างความรู้ตามความเหมาะสมของคนทุกกลุ่ม ทุกวัย เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ก้าวสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง และสนับสนุนเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ ในขณะเดียวกันมุ่งเสริมสร้างคนไทย ให้มีสุขภาวะที่ดี ควบคู่กับการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ดังนั้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมควรทำมาตั้งแต่ในวัยเด็ก โดยเริ่มต้นตั้งแต่ วัยประถมศึกษา สี่ขวบ วิทยาลัยมัธยมศึกษา เพราะเป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้ กฎเกณฑ์สังคมและจริยธรรมอันดีงามในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะพฤติกรรมของบุคคลย่อมมีผลสืบเนื่องกันมาและในช่วงที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งจัดว่าเป็นวัยที่อยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อของการเป็นเด็กและผู้ใหญ่ เป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกาย จึงง่ายต่อการที่จะปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม

สภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง

อยู่ตลอดเวลา การศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ และทุกภาคส่วนในสังคมต่างก็มีความเห็นที่ตรงกันว่า ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมถึงวิถีประชาธิปไตยที่ก่อให้เกิดความแตกแยกและนำไปสู่การขาดความสามัคคี ประสิทธิภาพการศึกษาในอดีตมักมุ่งเน้นที่จะสร้างคนให้เป็นคนเก่ง อาจจะเป็นการเปิดโอกาสให้คนเก่งคนฉลาดเหล่านั้นได้สร้างภาพลักษณ์ภายนอกให้ตนเองดูดีในสังคมมีความสง่างามน่ายกย่องเชื่อถือ แต่กลับแอบแฝงด้วยการดักดวงผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องได้อย่างเต็มที่และแนบเนียน ซึ่งถือเป็นตัวอันตรายต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง (วชิร, 2550)

งานบริหารกิจการนักเรียนจึงมีความสำคัญมากในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเป็นการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียนและระหว่างอยู่ในโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน จึงกล่าวได้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษานั้นไม่ใช่มุ่งที่จะพัฒนาด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีอุปนิสัยที่สมบูรณ์คือเป้าหมายสูงสุดที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเป็นผู้ที่ใช้การได้ในสังคม และดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันและอนาคตได้อย่างปกติสุข สิ่งเหล่านี้จึงเป็นภาระหน้าที่หลักของงานกิจการนักเรียนที่จะต้องดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายเพราะเป็นงานที่มีส่วนเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรม โดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธีวิถีประชาธิปไตยพัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และ

สถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุข ปัจจัยทางการบริหารที่มีการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม และการใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อพัฒนาในการจัดบริการและสวัสดิการแก่นักเรียน การจัดโครงสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การให้คำปรึกษาชี้แนะ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ นักเรียน รวมถึงงานที่ส่งเสริมและช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีการเติบโตทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านงานบริการ ด้านงานปกครอง ด้านงานแนะแนว และด้านงานกิจกรรมนักเรียน (ธีระ, 2550)

การพัฒนาสังคมคุณธรรมนำความรู้โดยเร่งรัดให้สถานศึกษาทุกระดับทำการพัฒนาคุณธรรมแก่นักเรียน การพัฒนาคุณธรรมแก่นักเรียนเป็นงานที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันรับผิดชอบ การหวังให้โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบแต่ฝ่ายเดียวในการพัฒนานักเรียนอาจจะไม่ทันการณ์ ควรพัฒนาบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักเรียนด้วย นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไว้ 3 ระดับคือ 1) ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) 2) มัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และ 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ซึ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวง

ศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มักจะมุ่งเน้นการสอนด้านวิชาการ เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา โดยไม่สอดแทรกความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมรวมไปด้วย มุ่งเน้นเรื่องทักษะวิชาชีพ หลักสำคัญในการสอนคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณแก่นักเรียนนับว่าเป็นเรื่องยากลำบากยิ่ง และการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันยังไม่ได้ดำเนินการอย่างครอบคลุม หรือได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดปัญหา ในการปฏิบัติและงานกิจการนักเรียนจึงได้รับความสำคัญเป็นรองเมื่อเปรียบเทียบกับงานฝ่ายอื่น ซึ่งโดยแท้จริงแล้วงานทุกฝ่ายจะมีความสำคัญไม่แตกต่างกัน และเป็นที่น่าสังเกตคืองานกิจการนักเรียนจะแทรกอยู่ที่ 4 ฝ่าย ซึ่งการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นการบริหารและนิเทศงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน การบริหารกิจการนักเรียนจะเริ่มต้นตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนเข้าโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การสำรวจนักเรียนที่มีอายุในเกณฑ์บังคับที่เรียกว่าสามะโนนักเรียน การรับนักเรียน การลงทะเบียนเรียน การแบ่งกลุ่ม แบ่งชั้นเรียน การปฐมนิเทศ การจัดให้ทุน การศึกษา การจัดกิจกรรมนักเรียน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดบริการและสวัสดิการ การรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน การทำระเบียบสะสมเก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน และการวิจัย ประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว (จิรศักดิ์, 2549)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น งานบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็นงานหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการส่งเสริมพฤติกรรมและผลกตินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรม พร้อมทั้ง

จะเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไปในอนาคตที่จะช่วยพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาดูแลและเอาใจใส่ เพราะระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบ วินัย มีความรับผิดชอบในตนเอง ในสังคมให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ และการบริหารกิจการนักเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากของผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับการศึกษา ซึ่งจะต้องรับผิดชอบดำเนินการ การบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมการและวางแผนจัดดำเนินการอย่างดี มีระบบเพื่อผลักดันส่งเสริมให้การพัฒนาหลักสูตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างแท้จริง สามารถช่วยเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียน พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ได้ทรัพยากรบุคคลอันมีค่า มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สำหรับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไข และใช้เป็นบรรทัดฐาน ในการกำหนดแนวทางฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ให้นักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง
การบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้
บริหาร ครู ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี
จำนวน 976 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ระดับ
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 284
คน การวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง
ของ (Yamane, 1973)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
ครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3
ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ
สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับ
การศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการ
บริหารกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี
ประกอบด้วย 1) ด้านงานบริการ 2) ด้านงาน
ปกครอง 3) ด้านงานแนะแนว และ 4) ด้านกิจกรรม
นักเรียน โดยการวัดเป็นลักษณะของแบบสอบถาม
โดยใช้แบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale)
โดยใช้วิธีการของลิเคิร์ต (Likert Method) ตอนที่
3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย
1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มี
วินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นใน
การทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ
โดยการวัดเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating
Scale) โดยใช้วิธีการของลิเคิร์ต (Likert Method)

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี
หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
กิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี แล้วนำมา
ประมวลเพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย และการ
สร้างเครื่องมือเพื่อให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์
กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
ที่ใช้ในการศึกษาสร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและ
ให้คำแนะนำเพิ่มเติมปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้
เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง
ทางด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ นำแบบสอบถามไปหา
ค่า IOC รายข้อซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่
ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถาม
ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำเสนออาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง
เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ นำแบบสอบถาม
ไปทดลองใช้กับผู้ไม่ใช่วงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ

วิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.737 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการส่งและรับแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยจัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ระบุในคำชี้แจงเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อดำเนินการแล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งผู้วิจัยโดยตรงตามเวลาที่กำหนด แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 284 ชุด ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ก่อนนำไปประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ด้วยการใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี และการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสัมพันธ์ของบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์ด้วย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

การอภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านงานแนะแนว รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานปกครอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ได้บริหารกิจการนักเรียนโดยการส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร รวมทั้งให้บุคลากรในโรงเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข รู้จักการให้และการรับมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะงานแนะแนวให้กับนักเรียนในการพัฒนาและการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภิญญา, 2551) ได้ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอลดงใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรชดผลการศึกษาพบว่าการบริหารกิจการนักเรียนด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ โรงเรียนมีครูให้การแนะแนวที่มีความรู้ความสามารถและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน บริการแนะแนวสามารถแก้ปัญหาและเพิ่มโอกาสในสิ่ง

ที่ดีให้นักเรียน นักเรียนมีความรู้และมีแนวทางในการเลือกเส้นทางชีวิตหรือมีแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน รองลงมา คือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง และด้านใฝ่เรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่ายตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน สนใจ สนับสนุน ให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนตามหลักคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการมุ่งมั่นในการทำงาน โดยการชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประภัสสร, 2548) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามความคิดเห็นของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ชุมชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขตามความต้องการ

3. การบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการปกครอง เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กับกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ ด้านงานบริการและด้านงาน แนะแนว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนในเฉพาะรายชั่วโมงที่มีการประเมินและดูแลนักเรียนและผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้มีบทบาทในการทำงานพิเศษเกี่ยวกับงานด้านงานบริการและด้านงานแนะแนวโดยตรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรียาภรณ์, 2552) การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองกุ่ม จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ด้านกิจกรรม 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำสัปดาห์ กิจกรรมการประกวด กิจกรรมพี่ดูแลน้อง กิจกรรมห้องเรียนน่าอยู่ และกิจกรรมเข้าค่ายธรรมมะ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์รวม 3 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ พบว่านักเรียนปรับเปลี่ยนนิสัย พฤติกรรมให้เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองมากขึ้น ยอมรับผิดเมื่อทำผิด พุดแต่ความจริง ไม่ลอกการบ้านเพื่อน ไม่ทุจริตในการสอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ ด้านความมีวินัยในตนเอง พบว่า ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน แต่งกายถูกระเบียบ รักษาความสะอาดของห้องเรียนและโรงเรียน เข้าแถวเป็นระเบียบ พุดจากสุภาพ ด้านความรับผิดชอบพบว่า นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี มีความรักความสามัคคี ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เคารพเชื่อฟังครู และการพัฒนาการดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1. การบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงานแนะแนว อยู่ในลำดับแรก ได้แก่ สภาพห้องแนะแนวมีบรรยากาศเอื้อต่อการให้คำปรึกษากับนักเรียน รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่อผู้เรียน ด้านงานปกครอง ได้แก่ ระบบข้อมูลสารสนเทศของฝ่ายปกครอง ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และด้านงานบริการ ได้แก่ งานโภชนาการที่เป็นประโยชน์ถูกสุขลักษณะแก่ครูและนักเรียน เป็นลำดับสุดท้าย

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน รองลงมา คือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ได้แก่ นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด และด้านใฝ่เรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. การบริหารกิจการนักเรียนกับคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการปกครอง เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมนักเรียน ส่วนด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กันกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ ด้านงานบริการและด้านงานแนะแนว

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายงานบริการในสถานศึกษาที่ชัดเจนในด้านที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติระดับน้อย โดยเฉพาะงานด้านบริการที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ต้องมีบรรยากาศที่สอดคล้องกับการบริการด้านสุขภาพ รวมทั้งควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการกับงานบริการในโรงเรียน เช่น การจัดป้ายนิเทศตามวันสำคัญในกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีจิตสาธารณะโดยการช่วยเหลือสังคมชุมชนมากขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายงานด้านการปกครอง จากค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติระดับน้อย โดยเฉพาะงานสภานักเรียน เพื่อสร้างระบบประชาธิปไตยในโรงเรียนให้มากขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมงานปกครองนักเรียน และการประสานงาน วางแผนร่วมกันในการปฏิบัติงานกับกลุ่มงานอื่นๆ เพื่อให้การบริหารกิจการนักเรียนภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 สถานศึกษาควรมีการประชุมสัมพันธ์ โรงเรียนและจัดทำแผ่นพับเผยแพร่ข่าวสารด้านการแนะแนว นโยบายด้านแนะแนวให้มีความชัดเจนและเหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่ตรงกับความรู้และความสามารถ รวมทั้งมีการส่งเสริมกิจกรรมในระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เพื่อให้การบริหารกิจการนักเรียนภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน ให้มีส่วนร่วมและมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักเรียนทุกกิจกรรม รวมทั้งโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมสถานักเรียนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทักษะความเป็นประชาธิปไตย และควรมีกิจกรรมการเข้าค่ายอาสาพัฒนาชุมชน ให้นักเรียนมีบทบาทได้สร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชนให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ที่มีลักษณะการปฏิบัติในลักษณะเดียวกันและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ.

จิรศักดิ์ สมบูรณ์. 2549. การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนวชิรวิทย์ ฝ่ายมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีระ รุญเจริญ. 2550. **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูป.** เอ็กซ์เปอร์เน็ท, กรุงเทพฯ.

ประภัสสร เพื่อกกเชนทร์. 2548. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปรียาภรณ์ เชียงเครือ. 2552. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองกุ่ม จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภิญญา รัตนวรชาติ. 2550. การบริหารกิจการนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วชิร ภูมมา. 2550. **คุณธรรมนำความรู้ ขับเคลื่อนการศึกษาแก้วฤติชาติ.** แหล่งที่มา:

<http://learners.in.th/blog/wpumma30/19095>, 1 มิถุนายน 2553.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554.** ศูนย์พิพาส, กรุงเทพฯ.

Yamane, T. 1973. **Statistics: An introductory analysis, 2nd.** Harper and Row, New York.